

Sak 8/2024 - Klage på vedtak om kvote for lisensfelling av jerv i 2024/2025 i rovviltregion 2

Saksutredning fra sekretariatet

Følgende dokumenter legges til grunn for saken:

- Sak 6/2024 Vurdering av kvote for lisensfelling av jerv i 2024/2025
- Klage fra NOAH – for dyrs rettigheter

Saksopplysninger

Rovviltnemndas vedtak kan påklages til Klima- og miljødepartementet (KLD) innen tre uker etter at vedtaket er gjort kjent. Klage skal rettes til KLD, men framsettes for rovviltnemnda. Nemnda skal vurdere klagen ut fra påklagde forhold og eventuelt nye opplysninger i saken. Dersom nemnda ikke - eller bare delvis - tar klagen til følge, sender nemnda denne med sin tilrådning til KLD for endelig avgjørelse.

Bakgrunn

Innen klagefristen er det mottatt en klage fra NOAH – for dyrs rettigheter. Klager ber om at klagen tas til følge og at rovviltnemndas vedtak erklæres ugyldig på grunn av at vilkårene for å tillate lisensfelling ikke er oppfylt og at lisensfelling bryter med nasjonale og internasjonale lover.

I vedtak 16. mai 2024 – sak 6/2024 – åpnet rovviltnemnda for en lisensfellingsskvote på to (2) jerv i rovviltregion 2 med hjemmel i §§ 18 og 77 i lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold, jamfør §§ 4, 7 og 10 i forskrift av 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt.

Naturmangfoldloven kapittel II som gir alminnelige bestemmelser om bærekraftig bruk er lagt til grunn for vedtaket. Basert på sekretariatets saksfremlegg i sak 6/2024 fattet rovviltnemnda følgende vedtak for lisensfelling av jerv i 2024/2025 i rovviltregion 2:

Rovviltnemnda i region til 2 viser til saksfremlegget i Sak 6/2024 Vurdering av kvote for lisensfelling av jerv i 2024/2025.

Rovviltnemnda i region 2 viser til den nasjonale målsettingen for rovvilt i regionen. Det er ikke fastsatte mål om yngling av jerv i region 2. Rovviltnemnda anser følgelig å ha myndighet til å fatte vedtak om kvote for lisensfelling av jerv etter rovviltforskriften § 10, jamfør §§ 4 bokstav b og 7.

Rovviltnemnda viser til naturmangfoldloven § 7. Nemnda har fått forelagt den siste tilgjengelige kunnskapen om jervens bestandsstatus og -utvikling, jamfør § 8 og rovviltforskriften § 3 siste ledd. Nemnda viser til sekretariatets faglige vurderinger om at den foreslåtte lisensfellingsskvoten på to dyr ikke vil påføre bestanden irreversibel skade eller en for stor samlet belastning, jamfør § 10. Forvaltningsplanen for rovvilt i regionen og føringene i rovviltforliket ligger til grunn for å iverksette lisensfelling, jamfør også

roviltforskriften §§ 1 og 6. Gjennom denne differensierte forvaltningen er hensynet til lokalisering i naturmangfoldloven § 12 vurdert. Roviltnemnda anser ikke at §§ 9 og 11 er relevant i denne sammenheng.

Ut fra et behov for å avverge skade på husdyr, vedtas en kvote for lisensfelling i 2024/2025 på to jerver i rovtregion 2 i fellingsperioden 20. august 2024 til og med 15. februar 2025, jamfør rovtforskriften § 10 bokstav b. Fellingen anses ikke å være til hinder for å nå nasjonale bestandsmål eller true overlevelsen av bestanden på lang sikt, jamfør naturmangfoldloven § 5. Roviltnemnda åpner for felling i hele regionen.

Jeger plikter å holde seg oppdatert om status for lisensfellingen via Statsforvalternes kvotetelefoner og registrere seg for varsling via Statsforvalternes SMS-tjeneste.

Roviltnemndas vedtak er fattet med hjemmel i §§ 18 og 77 i lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold, jamfør §§ 4, 7 og 10 i forskrift av 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovt.

Begrunnelse for vedtaket

Vedtaket bygger på saksfremlegget til sak 6/2024 *Vurdering av kvote for lisensfelling av jerv i 2024/2025* og er gjort ut ifra en samlet vurdering av kunnskap om bestandssituasjonen og bestandsutviklingen av jerv i regionen og tilgrensende områder. Videre ble det lagt vekt på kunnskapsbasert erfaring. Kvantens størrelse og vilkår er satt med hensyn til bestandssituasjonen for jerv i region 2 og erfaring fra at det kan oppstå situasjoner hvor det er behov for en lisensfellingkvote.

Klagens innhold

NOAH - for dyrs rettigheter klager i brev datert 6. juni 2024 på rovtnemndas vedtak om *kvote for lisensfelling av jerv i 2024/2025 i rovtregion 2*. Klager ber om at klagen tas til følge og at rovtnemndas vedtak erklæres ugyldig på grunn av at vilkårene for å tillate lisensfelling ikke er oppfylt.

NOAH mener at vedtaket er i strid med Bernkonvensjonen og naturmangfoldloven (nml.). Jerv er kategorisert som sterkt truet på den norske rødlista. NOAH minner om at vi står midt i en naturkrise, og at Norge nylig undertegnet en naturavtale som er tydelig på at alle land må stanse aktiviteter som fører til risiko for at ville dyr blir utryddet. NOAH understreker at jerv er en norsk ansvarsart, ettersom en stor del av den europeiske jervebestanden lever i Norge (mellom 25-50 %).

Klagen er omfattende. Den gjengis derfor ikke sin helhet, men ligger vedlagt.

Klagers anførsler:

- NOAH viser til at vilkåret om bestandens overlevelse er ikke oppfylt. NOAH mener at lisensfellingen vil true bestandens overlevelse og at et av vilkårene for å tillate lisensfelling ikke er oppfylt, jf. nml. §§ 9 og 18.
- Vilåret om skade er ikke oppfylt. NOAH mener at det juridiske grunnlaget for å åpne for lisensfelling ikke er til stede, og viser til at det kun så vidt har vært skade fra jerv på husdyr i regionen. NOAH understreker at dette ikke er en faglig eller kunnskapsbasert avgjørelse slik som aktsomhetsplikten knyttet til nml. § 4-12 krever ved behandling av offentlige vedtak.
- NOAH mener at vilkåret om andre tilfredsstillende løsninger er ikke oppfylt. *NOAH mener det finnes alternative tiltak som er langt mer effektive enn lisensfelling for å hindre skade på beitedyr. Roviltnemnda har ikke gitt noen objektiv eller verifiserbar begrunnelse for hvorfor felling er den eneste tilfredsstillende løsningen, og har ikke tilstrekkelig drøftet eventuelle andre løsninger.*

- *NOAH mener at vedtaket utgjør en uforsvarlig forvaltning av jerv, og at det strider med nasjonal og internasjonal lov §§ 5, 8, 9 og 18 andre ledd i nml., Grunnlovens § 112 og artikkel 2 og 9 i Bernkonvensjonen. I tillegg strider vedtaket med mål 4 i den nye naturavtalen (Kunming-Montreal rammeverket) som ble vedtatt i desember 2022.*

NOAH ber om at klagen tas til følge, og det ikke tillates lisensfelling av to jerver i region 2 i 2024-2025. De ber om at vedtaket erklæres ugyldig på grunn av at vilkårene for å tillate lisensfelling ikke er oppfylt.

Sekretariatets vurdering

NOAH - for dyrs rettigheter er en ideell medlemsorganisasjon som jobber for å motvirke utnyttning og mishandling av dyr. Sekretariatet anser organisasjonene for å ha rettslig klageinteresse i saken. Klagen er framsatt innen fristen.

Sekretariatet vurderer klagen til å gjelde at det åpnes for lisensfelling av jerv i region 2 i 2024-2025.

I Stortinget sitt rovviltforlik fra 2011 (Representantforslag 163 S, 2010-2011) er det grunnleggende prinsippet en todelt målsetting for rovviltforvaltningen der en vektlegger både rovviltbestandens overlevelse og å ivareta hensynet til levedyktige beitenæringer. Stortinget har ut fra dette fastsatt et nasjonalt mål om 39 årlige ynglinger av jerv, med delmål fordelt på fem av de åtte rovviltregionene. Det går videre fram av rovviltforliket at lisensfelling skal være det primære virkemiddelet for å regulere jervebestanden, og at ekstraordinære uttak av ynglehi over tid bør reduseres til et minimum.

I 2009 vedtok Stortinget lov om naturmangfold (naturmangfoldloven). Denne legger overordnede rammer for rovviltforvaltningen. Det betyr blant annet at forvaltningen skal forsøke å nå vedtatte bestandsmål innenfor de fastsatte, rettslige rammene for uttak. Forvaltningen skal tilsvarende praktisere prinsippet om en tydelig soneforvaltning, noe som innebærer at rovvilt er prioritert i noen områder og beitedyr i andre. Kvote for lisensfelling vil være et viktig skademotivert virkemiddel for å regulere utbredelsen og bidra til å hindre eventuell etablering i områder langt unna områder avsatt for yngling. Det er påvist jerv i rovviltregion 2 gjennom sist vinter.

Sekretariatet har i saksframlegget sak 6/2024 *Vurdering av kvote for lisensfelling av jerv i 2024/2025* lagt frem kunnskapsgrunnlaget og faglige og juridiske sider ved saken. Disse vurderingene utgjør noe av begrunnelsen for rovviltnemndas vedtak.

I henhold til forvaltningsloven § 33 skal underinstansen (i dette tilfellet rovviltnemnda) foreta de undersøkelser klagen gir grunn til. Den kan oppheve eller endre vedtaket dersom den finner klagen begrunnet. Sekretariatet anser at det er sentralt i en klagebehandling om saken på vedtakstidspunktet var tilstrekkelig opplyst, og om det gjennom klagen har kommet frem opplysninger som ikke var kjent for nemnda på vedtakstidspunktet.

Hovedmomentene som anføres i klagen, anses som vurdert og redegjort for i saksframlegget til sak 6/2024. Etter sekretariatets oppfatning har nemnda fått forelagt det nødvendige kunnskapsgrunnlaget for å kunne vurdere om den vedtatte kvoten for lisensfelling truer bestandens overlevelse på sikt, og om de rettslige vilkårene for å fastsette kvote og lisensfellingsområde er oppfylt.

Nemnda har begrunnet sitt vedtak, jf. vedtaksbrev og protokoll for sak 6/2024. Klageren har etter sekretariatets vurdering ikke pekt på nye forhold knyttet til bestandssituasjon eller hjemmelsgrunnlaget som ikke var kjent for nemnda på vedtakstidspunktet.

Konklusjon

Sekretariatet legger til grunn at nemnda har hatt tilgang til den nødvendige og eksisterende kunnskap for å fatte et gyldig vedtak, jf. naturmangfoldloven. § 8, jf. også forvaltningsloven § 17. Nemnda har begrunnet sitt vedtak, og sekretariatet kan ellers ikke se at det i klagen er kommet fram nye momenter som tilsier at nemnda bør omgjøre sitt vedtak av 16.5.2024, sak 6/2024.